

2021 o la poètica del cansament

'Un estany que vessa' de Juma B. Barratxina (Edicions 3i4) ha rebut el XLI Premi de Poesia Senyoriu d'Ausiàs March

La veu d'*Un estany que vessa* és la d'un cavaller postmodern que viu entre l'èpica contemporània -el salari i l'abatiment generacional- i un ideal amorós ple de cortesia. El poemari d'en Juma B. Barratxina, recentment publicat per Edicions 3i4, ha rebut el XLI Premi de Poesia Senyoriu d'Ausiàs March.

Amb una lírica sòbria se'ns presenta aquest amor cap a la poesia com a reducte de resistència, que encercla i envolta pensaments i sentiments, i d'aquesta manera els defineix, els delimita, els entén. És per en Juma la poesia un espai on parar, sentir i somiar. En paraules de Schlegel "l'essència del sentiment poètic radica en el fet que cadascú pot ser conduït per si mateix a un estat afectiu sense un suport exterior, fantasiejar sense més". Les anques del cansament, pesades, clavades i lentes arrosseguen vora un estany buit que vessa rebel·lió, abatiment, confusió i dubtes existencials.

Una boira d'oli, la primera part del poemari, és una lluita -amb l'espasa de Camelot- entre el plaer i l'ascetisme, entre la llum i la foscor. Plens de referències religioses els alexandrins són crus, marcats pel silenci i la constant remor del *manducare* d'un monjo que "segueix carregant el pes del món". *Cèrcols* apel·la directament a la tradició literària: "protegir de les aus, que gruen el cadàver" -el cadàver del guerrer profanat i rodejat d'aus rapinyaires-. La sensualitat del misteri i el dubte generacional ens porten a una reflexió sobre la figura del poeta-eremita que "envela l'existència" i l'encercla, tot explorant el marge del jo i intentant-ho amb el nosaltres. Mentre que la fugida del temps marca el ritme, els poemes es connecten per l'oli dens, el fum i la boira. La por i la melancolia es refugien ajagudes al caliu de la família, caliu que s'oposa a l'agenollada penitència que busca constantment un saber misteriós, diví.

Pectus excavatum és sens dubte un clar exemple de buidor i crisi existencial de la postmodernitat, una poètica de l'exhauriment marcada per un agnosticisme no només religiós sinó també ideològic. *Fossa comuna* introdueix la memòria històrica alhora que reflexiona sobre la hiperproductivitat, la solitud i la violència. *Una boira d'oli* és un combat entre el realisme depressiu (el salari, la fam, els budells) i l'idealisme poètic (la tràquea, la idea, la paraula) que ens fa relliscar en un "gest constant cap al no-res" cap a la segona part del poemari, *els vergers on jeure*, on la cerca de la fe sembla arribar a la seva fi amb uns resultats no gaire esperançadors.

Els vergers on jeure és un viatge per l'Iran ple de tristesa i humilitat, de records de la guerra i xadors adolescents. La "maldat de la teocràcia" a *un noi que podria ser jo a Teheran* és

símbol de la repressió, la censura i l'amor reclòs a l'espai privat que constantment colpegen aquesta segona part d'*Un estany que vessa. Els vergers on jeure* ens dona un buf d'aire fresc viatger després de la densa boira d'oli.

El poemari fa el tancament amb *la por ha premsat les olives* tercera i última part de la creació poètica d'en Barratxina. El colofó final arriba amb el rescabament del dolor, un dolor que marca l'estil de la veu poètica, o més aviat amb la seva acceptació "al món només s'hi pot ésser pur resistint: sense la cuirassa l'humà esdevé humà". L'última part del poemari és un sagrari des d'on recloure els anhels i les absències, es retorna a la densitat i el prec, a la simbologia religiosa i a l'amor com a transcendència de l'ésser. La mort és el centre de les obsessions en aquest poemari ple de vida.

Nerea Campo

Publicat al Faves Tendres #94 a Núvol:

<https://www.nuvol.com/lilibres/2021-o-la-poetica-del-cansament-214384>